

Advies van de Auditcommissie Texel

Bij de Programmarekening 2019

Onderwerp: jaarrekening 2019 gemeente Texel.

Op grond van artikel 2 onder c. en d. van de Verordening op de Auditcommissie gemeente Texel 2020 brengt de Auditcommissie advies uit aan de raad over de jaarrekening 2019 van de gemeente en het Verslag van bevindingen van de accountant.

In haar vergadering van 2 juni 2020 heeft de Auditcommissie de programmarekening 2019 van de gemeente, het Verslag van bevindingen van de accountant en de reactie van het college van burgemeester en wethouders op het Verslag van bevindingen met de portefeuillehouder Financiën, de concerncontroller en de accountant besproken. Naar aanleiding hiervan brengt de Auditcommissie het volgende onder uw aandacht.

Verklaring accountant.

Ipa-Acon heeft een goedkeurende verklaring gegeven voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid. Voor wat de rechtmatigheid betreft betekent dit dat er in totaliteit geen onzekerheden en onrechtmatigheden zijn vastgesteld die boven de door de raad vastgestelde tolerantiegrenzen (1% en 3% van de exploitatie) zijn uitgekomen. Alleen de rechtmatigheid van de persoonsgebonden budgetten (Pgb's) is door de accountant als 'onzekerheid' aangemerkt omdat de accountant van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) een goedkeurende verklaring van rechtmatigheid heeft onthouden. Dit geldt dus voor het gehele werkingsgebied van de SVB.

Verbijzonderde interne controle (Vic)

Ipa-Acon heeft een apart hoofdstuk gewijd aan de uitvoering van de verbijzonderde interne controle.

Daarmee benadrukt de accountant het belang van een goede ontwikkeling van de Vic-functie en de opvolging van de adviezen door de ambtelijke organisatie. Zeker ook in het licht van de rechtmatigheidsverklaring die het college bij de jaarrekening 2021 en volgende dient af te geven. Ipa-Acon heeft de suggestie gedaan een concern-controlplan op te stellen en heeft aangegeven het initiatief tot het vormen van een controलगroep te ondersteunen.

Uitspraak Auditcommissie:

De Auditcommissie zou graag betrokken willen worden bij de verdere ontwikkeling van de Vic-functie en de opvolging van de adviezen en is voornemens dit onderwerp periodiek te agenderen voor haar vergaderingen.

Resultaat / analyse

De jaarrekening 2019 sluit met een positief resultaat van afgerond € 2,3 mln. In het advies van het college zijn de grootste afwijkingen toegelicht. Een aantal afwijkingen, waaronder de toeristische heffingen, de OZB, het sociaal domein en parkeren, hebben deels ook een structureel karakter. De concerncontroller heeft aangegeven dat in de tussenrapportage 2020 en de begroting 2021 nader wordt ingegaan op de structurele effecten.

Advies 1: De Auditcommissie adviseert bij de jaarrekening 2020 en volgende inzichtelijk te maken in hoeverre de afwijkingen zich ook in voorgaande jaren hebben voorgedaan, zodat beoordeeld kan worden of er sprake is van een mogelijke trend.

Risicomanagement en weerstandsvermogen

In paragraaf H Weerstandsvermogen zijn risico's gekwantificeerd tot een bedrag van € 5,5 mln.

Omdat niet alle gecalculeerde risico's zich gelijktijdig zullen voordoen, wordt het totale risicobedrag (met een specifiek programma) gecorrigeerd tot een bedrag rond de € 1,5 mln.

Het weerstandsvermogen is becijferd op (afgerond) € 14,2 mln. De weerstandsratio, de verhouding tussen de risico's en het weerstandsvermogen, komt daarmee op circa 9.

In de Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2015 is aangegeven dat een weerstandsratio tussen de 1,0 en 1,4 voldoende is; een ratio van 2,0 of hoger wordt aangemerkt als 'uitstekend'.

In paragraaf H Weerstandsvermogen is aangegeven dat de gemeente een ondergrens hanteert voor de Algemene Reserve van € 2,0 mln. Deze ondergrens staat enigszins op gespannen voet met de in september 2015 vastgestelde Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen. In deze nota wordt namelijk aangegeven dat een weerstandsvermogen tussen de 1,0 en 1,4 als voldoende wordt geacht. Zelfs als de Algemene Reserve op 'nihil' zou staan, heeft de gemeente Texel nog een weerstandsratio van zes en is dan nog steeds als 'uitstekend' gekwalificeerd.

Advies 2: De Auditcommissie adviseert het vorenstaande kritisch te bezien bij de in voorbereiding zijnde actualisatie van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen.

De stand van de Algemene Reserve, mede in relatie tot de hoge weerstandsratio, zou mogelijkheden kunnen bieden voor eventuele beleidsintensivering. Daarentegen heeft het college van burgemeester en wethouders de raad geïnformeerd over de mogelijke financiële gevolgen van de corona-maatregelen en die kunnen fors zijn. Het college heeft daarbij aangegeven dat de Algemene Reserve heel erg nodig zal zijn.

Advies 3: De Auditcommissie adviseert in de toelichting op begroting 2021 maximaal inzicht (voor zover bekend) te geven in de directe en indirecte financiële effecten van de Corona maatregelen in relatie tot de Algemene Reserve.

In artikel 18, lid 6 van de Financiële verordening gemeente Texel 2017 is bepaald dat het college van burgemeester en wethouder tenminste eenmaal in de vier jaar een Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen ter vaststelling aan de raad aan. Aangezien de vigerende nota in september 2015 is vastgesteld, lag het in de rede dat de nota in 2019 geactualiseerd zou worden.

In de Auditcommissie is aangegeven dat de nieuwe nota in voorbereiding is, maar dat aanbidding aan de raad nog wel even op zich laat wachten.

Advies 4: De Auditcommissie adviseert dat de nieuwe Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen mogelijk nog dit kalenderjaar of spoedig daarna aan de raad ter vaststelling wordt aangeboden, zodat hiermee rekening kan worden gehouden bij het opstellen en behandelen van de jaarrekening 2020.

Overeenkomstig de Verordening op de Auditcommissie 2020 (artikel 2, onder g) dient de nieuwe Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen ter advisering aan de Auditcommissie te worden voorgelegd.

Programmaverantwoording financieel

Per programma is een uitgebreide financiële analyse weergegeven. Vanuit de Auditcommissie is aangegeven dat het lastig is om aansluiting te vinden met het totaaloverzicht.

Wens van de Auditcommissie:

De Auditcommissie ziet graag dat het totaaloverzicht in de jaarrekening 2020 beter aansluit (qua weergave) op de financiële analyses.

Onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid

In paragraaf D Bedrijfsvoering is aangegeven dat de geplande onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid ex artikel 213a Gemeentewet (uitvoering Participatiewet en Integriteit) vertraging hebben opgelopen. In de Verordening op de Auditcommissie is bepaald (artikel 2, onder g) dat de uitwerking en naleving van de verordening ex artikel 213a Gemeentewet onder de aandachtsgebieden van de commissie behoort.

Wens Auditcommissie:

In dit kader wordt de Auditcommissie graag in het vervolg betrokken bij de keuze van de onderwerpen van onderzoek, de voortgang en de planning.

Oordeel waarderingskamer

Op een deel van het werkveld belastingen, de waardering van onroerend goed, wordt toezicht uitgeoefend door de Waarderingskamer. De waarderingskamer heeft aangegeven dat de WOZ-bestanden op onderdelen verbeterd moeten worden. Ipa-Acon acht het raadzaam de voortgang van het verbeterplan en van de signaleringen van de Waarderingskamer, samen met de gemeente Leeuwarden, te blijven monitoren.

Wens Auditcommissie:

De Auditcommissie wordt graag geïnformeerd over de voortgang van het verbeterplan en het oordeel van de Waarderingskamer.

Grondexploitaties

De commissie BBV adviseert, in overeenstemming met het advies van de commissie BBV, de actualisatie van de grondexploitaties apart van de reguliere planning en control-documenten te presenteren, omdat de grondexploitaties alleen dan de aandacht krijgen die nodig is gelet op het financiële belang. Ipa-Acon heeft in overweging gegeven deze insteek te volgen, zeker nu de grondexploitaties (qua financieel belang, toenemend aantal) belangrijker worden. Aan de Auditcommissie is gemeld dat het advies wordt overgenomen en dat de grondexploitaties dan via de Auditcommissie aan de raad worden aangeboden.

Afspraak met de Auditcommissie:

De Auditcommissie (en de raad) ontvangt de geactualiseerde grondexploitaties apart van de planning- en control-documenten.

Jaarrekening De Bolder

Ipa-Acon heeft in overweging gegeven voortaan de (concept-) jaarrekeningen van De Bolder ook te agenderen voor de Auditcommissie.

Afspraak met de Auditcommissie:

De Auditcommissie zal zich voortaan ook buigen over de jaarrekeningen van De Bolder.

Programmaverantwoording beleidsmatig

Vanuit de Auditcommissie is opgemerkt dat de doelenbomen per programma zo weinig toegevoegde waarde hebben omdat niet is aangegeven in hoeverre de beoogde doelen gerealiseerd zijn.

Afspraken met de Auditcommissie:

De Auditcommissie zou graag zien:

- dat in de verantwoording meer focus komt op de beoogd maatschappelijke effecten en op afwijkingen (realisatie, planning en financiën) ten opzichte van de afspraken die met de raad zijn gemaakt (in de programmabegroting en afzonderlijke raadsvoorstellen).
- dat de beleidsindicatoren meer geactualiseerd worden.
- dat herhaling van eerder gepresenteerde teksten zoveel mogelijk worde voorkomen, zodat het aantrekkelijker wordt om te lezen.

Dit sluit aan bij een eerder advies van de Auditcommissie (november 2019) over de opzet van de tussenrapportages.

Na de raadscommissie toegevoegd advies:

Wij adviseren uw raad het college van burgemeester en wethouders op te dragen de over te hevelen budgetten jaarlijks in januari/februari aan de raad ter besluitvorming voor te leggen.

Den Burg, 2 juni 2020

De Auditcommissie Texel,

Voorzitter: C.J. Hooijschuur, voorzitter

Leden: mevrouw Visser-Veltkamp, mevrouw van de Wetering, mevrouw Hin-Hin, de heer Zegeren, de heer Kieft, de heer Schuiringa